

De Minimoog anno 2014

Dik geluid, daar zal het bij de Sub 37 niet aan ontbreken

Geen tijd te verliezen! Daarom ga ik je meteen vertellen waarom dit de ultieme synthesizer is.

door Allard Krijger > allard@interface.nl

INFO

- prijs incl: € 1.599,-
- distributie: Amptec BVBA, +32 112 81458
- internet: www.amptec.be, www.moogmusic.com

De Moog Sub 37 is familie van de Sub Phatty, maar o zo veel mooier en interessanter. Niet dat de Phatty een mislukking is, helemaal niet. De Sub Phatty en de Sub 37 zijn qua klankopwekking ook niet zo heel verschillend. Maar met de Sub 37 heb je alles wat je maar kunt wensen in een monofone (oké, *paraphonic* in dit geval) analoge synthesizer. Eigenlijk vind ik de Sub 37 de Minimoog anno 2014.

Simpel en veelzijdig

De Sub 37 is heel compleet wat betreft features, maar tegelijkertijd blijft het instrument overzichtelijk. Je kunt zelf kiezen hoe

ver je gaat. Zowel de bediening (die heel helder is) als de mogelijkheden (die overvloedig zijn) zullen je daarbij niet tegenhouden. Ik doorloop meteen maar het bedieningspaneel.

We beginnen middenin, met de analoge oscillators, waarvan er twee zijn. Beide hebben traploos instelbare golfvormen – van driehoek via zaagtand en rechthoek naar puls. Met een schakelaar kun je kiezen uit een bereik van 16' tot en met 2'. Je kunt oscillator twee middels een draaiknop ook verstemmen, zowel plus als minus zeven semitonen. Daarnaast is er een Beat Frequency-draaiknop, waarmee je kunt fijnstemmen. Die knop heet zo omdat je daar een soort van choruseffect mee maakt: de frequenties van oscillator één en twee gaan tegen elkaar aan schurken, met een soort zweving in het geluid als gevolg. Dat klinkt erg fraai. Iets vergelijkbaars kun je doen met een van de twee lfo's, door de ene oscillator wel en de andere niet te moduleren. De lfo's slokken nogal wat ruimte op het bedienings-

Xtra

- Moog-engineer Cyril Lance licht de architectuur van de Sub 37 toe
- video met een song die, afgezien van barjo en glockenspel, volledig met sounds van de Sub 37 is gemaakt
- handleiding

oppervlak op vanwege de vele knoppen die erbij horen. Natuurlijk Rate, maar ook een schakelaar voor de keuze voor een van de zes golfvormen.

De envelopes, waarvan er eveneens twee zijn, zijn ook super. Simpel en veelzijdig tegelijk. In principe zijn het gewone adsr-envelopes, maar je kunt ze lopen, syncen, latchen... en met een druk op de knop krijgen ze er (met dezelfde draaiknoppen) een aantal functies bij, bijvoorbeeld delay, hold, velocity en keyboard tracking. Wow!

Ouwe truc

Maar ik ben alweer ver afgedwaald van waar ik het over had: de oscillators. Je kunt ze met

elkaar syncen, wat weer veel verschillende klanken kan opleveren. Maar je kunt de Sub 37 ook duofoon bespelen. Dan druk je de knop Duo in, en speelt bijvoorbeeld oscillator één de laagst gespeelde toets, en oscillator twee de hoogste. De term 'paraphonic' wordt hiervoor gebruikt, omdat het niet écht tweestemmig is; de twee oscillators gaan nog steeds samen door één filter. Maar je hoort wel twee toonhoogten afzonderlijk, als je twee toetsen indrukt.

Oké, *so far, so good*. Maar er is meer. Oscillator één heeft een suboscillator (blok-golf), die een octaaf lager dan de eigenlijke oscillator klinkt. Hoe hard die meeklinkt, stel je in de mixersectie in. Daar kun je ook meteen ruis bijmengen en het geluid dat je

>>

Als je op de knop Controllers drukt, kom je in modulatiewalhalla

>> binnenkrijgt via de aansluiting aan de zijkant voor externe signalen. Dezelfde draaiknop gebruik je, na de knop Feedback/Ext-in ingedrukt te hebben, om het uitgangssignaal van het filter weer rechtstreeks terug te voeren naar de ingang van de mixer. Een feature afgekeken van de Minimoog-gebruikers van weleer, die de uitgang van hun Minimoog met een kabel verbonden met de external input, om zo een heel dik geluid te krijgen. Dik geluid, daar zal het bij de Sub 37 niet aan ontbreken. Ook de multitrack die in het filtercircuit zit, doet daarvoor een heleboel duiden in het zakje. Het 'aandikken' van de sound kun je dus op verschillende manieren voor elkaar krijgen; steeds met een andere klank.

Diepgraverij

Als we vervolgens de modulatiemogelijkheden bekijken, zijn we wel even bezig. De Sub 37 is gebouwd rondom de synthearchitectuur van de Sub Phatty. Ze zijn dus vergelijkbaar, maar bij de Sub 37 zit alles veel meer direct onder je vingers, en hebben we natuurlijk de sequencer als extra. In de Phatty zaten veel parameters 'verborgen', wat voor een analoge synth altijd jammer is. Bij de routingmogelijkheden van de Sub 37 zien we dat de meest voorkomende modulaties gewoon vanaf het frontpaneel te

editen zijn. Zoals oscillatortype, vca-level, noise level – en zo kan ik nog wel even doorgaan.

In totaal heeft elke lfo sowieso al zes modulatiebestemmingen vanaf het paneel. Als je op de knop Controllers drukt, kom je in modulatiewalhalla. Ik ga niet alles opnoemen, en ook niet wat dat voor jou als sounddesigner betekent: het volstaat om te zeggen dat je elke zinvolle modulatiebron aan elke wenselijke modulatiebestemming kunt vastknopen. De tool die je daarvoor ter beschikking hebt op de Sub 37 is wel teleurstellend, want deze diepgraverij moet je doen met drie drukknoppen en een lcd-schermje ter grootte van een horloge. Er is gelukkig wel een editor voor de Sub 37 (standalone of als plug-in).

Beauty

Over het geluid van de Sub 37 kan ik kort zijn: dat is top! Daarnaast is de Moog Sub 37 een beauty om te zien. Stijlvol donkergrijs met duidelijk leesbare belettering en de welbekende Moog-knoppen van Moog-kwaliteit. Een prettig spelend toetsenbord, hoewel misschien iets aan de zware kant voor een leadsynthesizer. De 37 toetsen zijn ook genoeg voor zo'n instrument. Het toetsenbord is velocity- en aftertouch-gevoelig. Kortom, een professioneel instrument.

SPECIFICATIES

- 100% analoge sound-engine
- werkt zowel monofoon als duofoon
- 37 toetsen, met velocity en aftertouch, transpositie: +/-2 octaven
- controllers: pitchbend, mod-wheel, aftertouch, velocity
- 2 modulatiebussen met een groot aantal toewijsbare bronnen en bestemmingen
- dahdsr (delay, attack, hold, decay, sustain, release) looping envelopes met midi-sync
- 256 presets, 16 banks van 16 patches
- inclusief standalone en plug-in software-editor
- arpeggiator en step-sequencer met midsync
- Moog Ladder Filter met resonance, MultiDrive en selecteerbare slopes
- arpeggiator: Up, Down, Order, Random, Latching, Back/Forth, Invert, +/-2 Range, Tie, Rest, Midi Sync
- sequencer, 64-note
- audio-input (trs)
- audio-output (trs), hoofdtelefoonuitgang met eigen volumeknop
- midi-i/o: din-in/out, en midi via usb
- cv/gate-inputs: filter-cv, pitch-cv, volume-cv, kb-gate

Zodra je 'm hebt aangesloten, merk je dat de klank onmiskenbaar Moog is, en daarbij ook nog eens veelzijdig Moog. En hij kan communiceren met allerlei andere apparatuur; aansluitingen aan de linkerzijde bieden naast een audio-in/uit ook toegang tot cv-pitch, cv-volume en gate. De standaard midi-in/out worden aangevuld met een usb-aansluiting. Natuurlijk heb ik de Sub 37 ook kennis laten maken met mijn Eurorack-systeem, en alles is vlekkeloos met elkaar te combineren.

Conclusie

Mocht je een analoge synthesizer overwegen, dan is dit je instrument. Het is niet de goedkoopste, maar zeker ook niet de duurste. Zoek je iets wat eigenlijk niks mag kosten, kijk dan naar Arturia of Novation. Maar zoek je een mooi analogoog instrument dat alles heeft wat je daarvan mag verwachten, check dan de Moog Sub 37. Sorry dat ik zo enthousiast ben, maar dat word je vanzelf als je dit instrument bespeelt en beluistert. O ja, had ik al gezegd dat er 256 programmeerbare presets in zitten? ■

HET OORDEEL

- + • ultieme analoge synth
- + • niet goedkoop, maar absoluut waar voor je geld
- • klein display